

HRVATSKI LIST izlazi u nakladnoj kući JOS. KRMPOTIĆ u Pulj trga Custoza 1. Uredništvo: Sibirskanica ulica br. 24. — Odgovorni urednik IVAN MARKON u Pulj. — Rukopisi se ne vraćaju. Čet. rač. aus. post. št. 26.79.

RATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 20. (D. u.) Službeno se javlja: Bojevi metalačkoj fronti oživila su jučer na novo. Sereno od Monte di Val Bella i Col del Rosso uspjelo je Taljanima, da prodru u naše opkope. Bezvlačno poduzeti protunarsrtaji bacije ga odmah ojačali van. Istočno od Asolone i u predelu Col Orso suzbiše naše valjane pukovnije taljanske se po ogorčenosti bojovima iz bliza. Neprijatelj pretrpeo teške gubitke. Kod San Dona izjalovio ponovni pokušaj neprijatelja, da prekorači reku. Zapadno bojište: Kod c. i kr. četa nikakvih ništa. — Albanija; Neznatna bojna delatnost. prijateljski letalački uredjaji kod Valone bili su većno napadni po našim letaćima. — Poglavica heraltnog stožera.

Nemački.

Berlin, 20. (D. u.) Iz velikog se glavnog na službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna epola naslednika prestolja Rupprehta: Bojevi erolstočno od Bixschote i južno od Yperna tekli su uspješno po nas. Zapadno od Hullucha bili smo engleske sunke. Lod mesnih poduzeća u Moeuvresu i u šumi Havrincourt učinismo zajenika. Kod Moeuvresa dglj smo brojna zaklata neprijatelja u zrak. — Vojna skupina getala pukovnika von Böhna: Na bojnoin polju u jutro žestoki paljbni boj. Suzbili smo iake omične navale, koje je neprijatelj opetovano lizeo proti Gouzeaucourtu i na obim stranama elija. Kod toga su se odlikovale bavarske pu- nije i pruski lovci. Izniedju potoka Omlgnon i me upravio je neprijatelj rano u jutro i posled- ne po najžešćoj paljbi navale proti našim lini- na. Kao što i jučer, izjaloviše se sve ove navale. Vojna skupina nemačkog naslednika prestolja: verno od Aisne dopremimo sa vlastitih poduzeća lvorcju Vaurains i zapadno od Chauny 130 za- pljenika. Usled naše topničke paljbe, koja je pri- vlila poduzeće zapadno od Chauny, nije se sve razvio napadaj neprijatelj, što je bio nar- van, te je bio suzbijen. — Vojna skupina von llwitz: Mali pretpoljski bojevi. — Nad bojnim jem izmedju Moze i Mozele oborila je skupina bla broj 2 pod vodstvom nadporučnika baruna Böhnika u doba od 12. do 18. rujna 81 letalo. upina izgubila je samo dva letala. Poručnik je tiner polučio svoju 30. zračnu pobjedu. — Lu- dorff.

Rat.

Francuski izveštaj od 18. rujna posle podne: no od Oise tečajem noći topovska delatnost. stoke nemačke protunavale u predelu visoravni erolstočno od Sauchy ostale su bez uspeha. ncuzi su održali svoje uspehe. U Champagnei Loreni izveli su Francuzi nasrtaje te dopremili obljenika.

Francuski izveštaj od 18. rujna u večer: Tem dana napredovale su naše u svezi s Engle- a boreće se čete u predelu zapadno od St. entina i izmedju Holnon i Essigny-le-Grand. Na tti od nekih 10 kilometara porinuli smo usprkos om otporu neprijatelja našu frontu za prosečno a kilometra unapred te smo doprli do zapadnog a Francillya, Seleyca, osvojivši šumu Savy i taine-le-Clercs. Dalje na jug držimo južne ru- ve od Contescourta te se približujemo Essigny- Grand. Severno od Aisne nastavili smo naše na- dovanje istočno od Jouya. Na zaravanku istočno Allemanta poduzeo je neprijatelj žestoke protu- ale; ali obnova naše ofenzive skršila je napada jrijatelja te prisilila ga na uzmak. Kod toga smo stekli zemljišta i zarobili 130 momaka.

Francuski izveštaj od 19. rujna posle podne: predelu St. Quentina nastavile su francuske čete je napredovanje te su prodrle u Contescourt, se neprijatelj žilavo brani. Severno od Aisne toka topovska delatnost. Jaka nemačka protu- ala u predelu dvorca Moye ostala je bez uspeha. ncuzi su održali sve svoje položaje te su zadali rijatelju gubitaka. Na fronti Vesle skršili smo bom nemačku navalu severoistočno od Cour- ona, a da nije mogla dostići francuskih položaja. Champagnei i na severnoj Mozi suzbili su Fran- neprijateljeve nasrtaje.

Francuski izveštaj od 19. rujna u večer: Tem dana nastavile su naše čete svoje navale u delu jugozapadno od St. Quentina te su proši-

rile svoje uspehe usprkos tvrdokornom otporu ne- prijatelja. Prekoračili smo Contescourt, koji je posve u našem posedu te osvojili Castres. Dalje na jug pomaknuli smo naše linije unapred sve do rubova Benaya. Na obroncima zapadno od Jouya poduzeo je neprijatelj nove navale. Naše su čete osujetile sve njegove pokušaje te su mu zadale teških gu- bitaka. Naše su čete nastavile svoje napredovanje te su dopremile 100 zarobljenika. Nemački napadaji istočno od Moze i u predelu Chambrettesa i u Vo- gozima ostali su bez uspeha.

Engleski izveštaj od 18. rujna u večer: Jutros u 5 i 20 u jutro napale su čete 3. i 4. engleske armije na fronti od nekih 16 milja od Holnona do okolić Gouzeaucourta s potpunim uspehom. Na čitavoj ovoj fronti osvojile su naše čete, napredu- jući u teškoj kiši, na jurist neprijateljske položaje te su u širokim odsecima osvojile još preko starih engleskih linija vanjske obrambene uredjaje Hinden- burgove linije. Na našoj desnoj strani osvojile su divizije, sastavljene od engleskih i škotskih četa Fresnoy-le-Petit, Berthaucourt i Pontreuet. Kod toga su naiše na ljutu otpor neprijateljev, kojega su skršile, ošohito na dennom križu. U središtu osvo- jile su dve australske divizije sela La Verguler, Villeret i Hargicourt. Prodirući velikom odlučnošću uverile su se o čete u stariim prednjim nemačkim položajima zapadno i jugozapadno od Bellincourta, izakako su bile prodrle u nemačke položaje u du- binu od tri milja. Levo od centra osvojile Yeor- many-divizije i divizije iz Londona Templeux-le- Querad, Roussoy, Epehy i Peziere te su prodrle takodjer u velikoj dubini unapred. Severno od Pe- ziere napala je 21. divizija opet na odsek, kojega je brunila 21. i 23. ožujka velikim junaštvom. Iza- kako je osvojila okolič i nama kao dobro uporište poznatu točku Vaucelette-farme te suzbila neprija- teljsku protunavalu, prodrila je za čitavu milju preko ove crte, dopremiv nekoliko stotina zarobljenika s jednom baterijom i upregom. Na levom su križu osvojile engleske i vališke čete ostatak zaravanka južno od Gouzeaucourta, doprle su do istočnog ruba Villers Guislain te su osvojile šumu Gauche. Tečajem ove operacije dopremile su naše čete ne- koliko stotina zarobljenika i nekoliko strojnih pu- šaka.

Engleski izveštaj od 19. rujna u večer: Daljnji izveštaji potvrđuju gubitke, koje je neprijatelj pre- trpelo usled svojih protunavala od 18. rujna posle podne severno od Trescaulta i onih, koje su pre- trpele nemačke divizije, uključivo 6. braniborska divizija. Danas je došlo do okršaja u odseku Epehy, kao što takodjer u okolici Gouzeaucourta, gde smo severno od šume Gauchy zadobili zemljišta. S ostale se bojne fronte javljaju novi mesni okršaji. Kod mesnih okršaja južno od Auchy-la-Bassee dopre- mill smo danas nekoliko zarobljenika te smo po- boljšali nešto naše položaje zapadno od Wytchaete. Istočno od Neuve Chappelle i severno od kanala Ypern-Commines suzbili smo neprijateljska na- srtajna odsečenja. Broj zarobljenika, dopremljenih od nas severozapadno od St. Quentina prelazi sada 10.000. Zaplenili smo sem toga 60 topova.

Talijanski izveštaj od 18. rujna: Tečajem noći od 16. 17. i tečajem jučerašnjeg je dana vodio neprijatelj ljute pesačke nasrtaje proti našim odeljenjima na koncu doline Seren (severno od Grap- pe), koje je priprvio žestokom paljbom topništva, što je za čitavih operacija trajala. Neprijatelj nije polučio baš ništa, ma da je pretrpio teške gubitke. Osvojio je samo prednju malenu stražu te zaplenio jednu strojnu pušku i jedan plamenomet. Inače javlja izveštaj manje okršaje i zračne operacije. Dva su neprijateljska letala bila oborena.

Amerikanski izveštaj od 18. rujna u večer: Sem topovske delatnosti u Loreni i Alzaciji nema na odsecima, zaposednutim po našim četama, ništa novoga. Kod letalačkog poduzeća u Loreni bili su naši letaći napadni od nadmoćnih zračnih sila. 5 se naših aparata nije više povratilo.

Amerikanski izveštaj od 19. rujna: U predelu Woeuvre poduzeše naša odeljenja uspešan sunak u neprijateljske linije te su dopremila 15 zarobljenika. U Vogeziima suzbili smo neprijateljski pokušaj na- vale uz gubitke za njega.

Izveštaj istočne armije od 17. rujna: Unatoč znatnim, žurno-privedenim pričuvama, kojima je neprijatelj ljuto branio svoje nove položaje, nasta- vili se objeziva saveznika 17. rujna uspešno. Svi ciljevi, odredjeni za taj dan, bijahu postignuti. Na-

vale su se razvile na fronti od 33 kilometra te su dostigle na nekim tačkama dužinu od 15 kilo- metara. Srpske su čete u zajednici s francuskim silama i grčkim odeljenjima osvojile po teškom boju sela Zevik, Staravina, uzvisine Polhiče i Be- šiče i severno od reke Gradešnica selo Gradešnica, gde je neprijatelj imao zapoved, da se drži uz svaku cenu. U centru napredovali smo u klancu, koji se od Koziska proteže prema severozapadu te smo se ustallili na uzvisinama Kuhkoda i Kapena. Dalje na istok prekoračili su naše čete Perij te su za- posele masiv Topalec. Sada napreduju u smeru na uzvisinu Prelapa. Plen je znatan. Zaplenili smo preko 50 topova, medju kojima 20 teških. Broj zarobljenika neprestano raste. Na ostaloj fronti to- povska delatnost.

Austro-ngarska mirovna nota.

Odgovor nemačke vlade.

Beč, 20. (D. u.) Odgovor na mirovnu notu austro-ugarske vlade, što ga nemačko poklisarstvo u Beču danas uručilo, imade sledeći sadržaj: Pot- pisani carski nemački poklisar časti se, odgovoriti na cenjenu notu c. i k. ministarstvo c. i k. kuće i ministra vanjskih posala od 14. t. m., kako sledi: Poziv c. i k. vlade na sve ratujuće stranke, da stupe u poverljive i neobvezatne pregovore na neutralnom tlu o temeljnim načelima mira odgova- rajdu duhu spremnosti na mir i koncilijantnosti, koji su odgovorni državnici savezničkih naroda opeto- vano dokazali. Primitak, koji su prešnji slični koraci doživeli kod naših neprijatelja, nisu baš poticajući. Carska vlada prati novi pokušaj, da se svetu vrati željeni sigurni i trajni mir, s iskrenom i ozbiljnom željom, da bi poziv c. i k. vlade, izviraajući iz ose- ćaja odgovornosti i plemenite čovečanstva, naišao taj put na očekivani odazov. U ime carske vlade imade potpisani čast da izjavi, da je Nemačka spremna, učestvovati kod predložene izmene mišljenja.

* Wilsonov odgovor na austro-ugarsku mirovnu notu bio je predan 19. rujna austro-ugarskom mi- nistru vanjskih posala po švedskom poslaniku. Nota je identična sa priopćenom već Lasिंगovom objavom.

* Englezi napuštaju Baku. Jučer smo doneli zagonetnu vest dopisnika „Agence Millit“, da je neko zaposeo Baku. Danas javlja Reuterov ured na jednako tajnovit način, da su Englezi 14. t. m. napu- stili Baku. Kako je poznato, prepustila je Ne- mačka grad Baku Rusiji. Radi toga je nastao iz- medju Turske i Nemačke spor, koji se navodno ovih dana rešio. Sada su Englezi dobrovoljno pre- pustili Turcima taj sporni grad. Stvar postaje uvek zanimljivija.

* Herson — slobodno pristanište. Javljaju iz Kijeva: Pomoćnik ministra saobraćaja izjavio je, da će se pristanište u Hersonu, u vezi s radovima, da se Dnjepar učini plovnim, proširiti i proglasiti za slobodno pristanište.

* Gradski sitni novac. Austro-Ugarska banka dopustila je gradu Sopronu, da u eskudici sitnog novca može staviti u saobraćaj gradski sitni novac u hartiji do milijun kruna u vrednosti od 50, 20 i 10 helera. Cuje se, da će i Budimpešta dobiti do- zvolu za izdavanje papirnog sitnog novca.

* Rat na moru. Berlin, 20. (D. u.) Wolffov ured javlja: U zapadnom delu Sredozemnog mora potopile su naše podmornice 12.000 brutto regi- starskih tona neprijateljskog trgovačkog ladjevnog prostora. Poglavica admiralskog stožera mornarice. — London, 20. (D. u.) Admiralstvo saopćuje: 12. rujna torpedovala i potopila je nemačka pod- mornica engleski naoružani stražarski brod. 8 čas- nika i 50 je momaka nestalo.

Iz bivšeg ruskog carstva.

„Neue Zürcher Zeitung“ javlja iz Krakova: Ličnost, što se netom vratila iz Rusije, opisuje fronte kao što i grupaciju bojnih sila u Rusiji na sledeći način: Na severu, u predelu Arhangel'ska, stoje bojne sile saveznika, u prvom redu engleske čete. Glavne bojne sile Čehoslovaka nalaze se sada na Volgi, izmedju Kazana i Sysrana. Selo njihovog je glavnog štaba u Celjabin'sku. Unutar češke vojske bore se takodjer poljačke formacije. Južno od Sysrana operiše Aleksejevčjeva vojska, koja broji 80.000 momaka, i koja je sastavljena od pristasa konstituante. Dalje na jug bori se pod marksisti- čkom devizom vojska generala Sulgina, brat po- znatog nacjonaliste i bivšeg urednika „Kijevljanina“, koja broji 15.000 momaka, što su dobro opremljeni

i dobro organizovani. Na čelu kozaške vojske, između Dona i Orenbuga, stoji Krasnov. U najužem kontaktu s njim operira general Dufov. Ukupni broj kozaške vojske, koja je sada na bojnopolju, iznosi 30.000. Na Azovskom moru stoje konačno takoičanovane astrahanske pukovnije, koje broje nekih 3000 momaka te stoje, regbi, pod nemačkom kontrolom.

Moskva, 19. (D. u.) U najvažnijim stecištima železnica Kozlov i Voronež otkrila se široko razgranjena zavera, koja je stajala pod vodstvom predsjednika sovjeta Savrova i ratnog komesara Horuhovića. Takozvani gvozdeni zbor crvene je armije prešao na stranu urotnika. 2 su pukovnije ostale međutim vjerno. Pokoravanje buntovnika provadja se u čitavom okružju.

Moskva, 20. (D. u.) Unatoč ukinuću sviju redova i odlikovanja bio je stvoren red crvene zastave, koji će se doskora početi deliti.

Stockholm, 19. (D. u.) Putnici, koji su danas stigli ovamo iz Petrograda, opisuju u najcrnijim bojama teror, što tamo vlada. Vlada posvećena anarhiji i glad. Ubojstva, grabež, požari i pljačkanja po stanovima na dnevnom su redu. Veliki su delovi grada izgoreli.

Iz slavenskog sveta.

Slovenija. — Na jesen spremaju u Kranjskoj „slavenske kurzeve“, gde bi se učilo slavenske jezike, osobito srpsko-hrvatski, i upoznavalo slušatelje sa slavenskim narodima, s njihovim kulturnim i ekonomskim stanjem, njihovim težajama i ciljevima. „Slov. Narod“ ističe kod toga, kako je srpsko-hrvatska literatura kod Slovenaca srazmerno malo raširena usled slabe inicijative Hrvata za invaziju slovenskog trgohrvatskim knjigama i nedostatnog zanimanja Slovenaca za srpsko-hrvatsku literaturu. — Kulturno društvo „Akademija“ otvorilo je svoju sezonu predavanja. Prvo predavanje držao je poznati slovenski filolog dr. Ivan Prijatelj sa temom „Levstik, Jurčič i Stritar — glasnici mladostlovenske kulture“. — Ne bi se moglo početi s čime i u Istri, južnoj, srednjoj ili barem istočnoj? Ili mislimo i s time početi „iza rata“?

Slovensko narodno kazalište u Ljubljani imalo je 15. o. m. početi svoju sezonu, ali usled nastalih poteškoća, biće svečano otvorenje tek koncem ovog meseca ili početkom sledećeg. Sezona otvoriće se sa Flinžurovom dramom „Divlji lovac“ (na mesto „Naše krvi“, koju nije dozvolila cenzura) i Smetnovom operom „Prodana nevesta“.

Slovenska škola u Mariboru biće brzo otvorena, budući da su za nju Slovenci sakupili u kratko vreme 100.000 kruna. — Drugačiji su to ljudi, nego li mi, koji smo za poljsku srednju školu sabrali tek 60.000!

Poljsko slavenstvo. Pod tim naslovom nalazimo u „S. N.“ lep informativan članak od dr. Fr. Ilesiča. Noviji slavenofilski pokret među Poljacima potiče od god. 1901., kad je sveučil. prof. Marijan Zdziechowski osnovao u Krakovu „Slavenski klub“, koji je pak od g. 1905. izdavao „Slavenski Svet“. Godine 1912. bilo je osnovano „Slavensko Društvo“, koje je priredjivalo predavanja, kulturne večeri, akademije u počast slav. velikana. Pred samim ratom pripravljalo je društvo za predstavu Ogrizovičevu „Hasan-Aginicu“ i Vojnovičevu „Smrt majke Jugovića“. Društvo je izdavalo „Slavensku biblioteku“ i priredjivalo kurzeve za slavenske jezike. Geslom društva bilo je najpre „Slowianoznasstwo“ (poznavanje Slavenstva), a po tom „slowianofilstwo“ (slavenofilstvo). Krakovske Slavenofile nisu vodile nikakove sanje, već su gajili Slavenstvo, jer su znali, da tim najbolje čuvaju čisto konkretne poljske interese. Bilo je to poljsko slavenofilstvo, koje je shvaćalo, da će se slavenska ideja okrenuti protiv Poljaka, ako se je oni sami ne late. Za to su hteli Poljaci tu ideju voditi i biti takoreći njezini gospodari. Uopšte je odnošaj Poljaka k slavenskoj misli drugačiji, nego odnošaj malih slavenskih naroda. Poljaci su se osećali dosta jakim, da se takme s Rusima u vodstvu Slavena... Nije nadalje istina, da Poljaci u svojoj istoriji nemaju slavenskih momenata; obratno, nije slavnoga Poljaka, koji nije bio Slavenofil. Mi nažalost poznamo Poljake samo u zadnjih 50 godina, otkada se je veliki deo njihove inteligencije, iza zadnje neuspele bune protiv Rusa, odao potpuno oportunistički i odstranio svu idejnost iz svojih računa. Narod pak, koji isključuje idejnost iz svojih težnja, pravo za pravo ni nema težnja, već živi tek od časa do časa u nadničarskom poslu. — Vidimo da imaju i Poljaci smisla za slavensku uzajamnost, svi dakle Slaveni imaju za tu ideju smisla, tek svi bi hteli biti vodjama.

Podupirajte našu Družbu!

Domace vesti.

Istra u historiji.

Polag mišljenja talijanskih historičara naš narod, koji stanuje u južnoj Istri, naselio se tek u kasnije doba u južne delove naše pokrajine. Izgledalo je, da je ovo stanovništvo i s filološkog stanovišta opravdano, budući da narod na jugozapadu Istre tvori posebnu dijalektnu skupinu, koja se znatno razlikuje od pravih slavenskih, slovenskih i hrvatskih, starosedeoca Istre. Ovo mišljenje je tek delomično opravdano. Istina je doduše, da su naseobine našega naroda na jugozapadu Istre mladjeg datuma, ali za to možemo dokazati, da je ova zemlja i pre toga bila napučena slavenskim pučanstvom. Imade za to dokaza u imenima i u nekim starim dokumentima, koje se može naći još zapuštene po župnijskim arhivima najrazličitijih mesta i sela Istre. Usled bolesti — čini se malarije — izumro je početkom 17. veka gotovo sav narod. Pula je spala na 78 stanovnika, Medulin, u srednjem veku grad sa 5000 stanovnika, postao je kupom ruševina itd. Ali narod, koji je gotovo izumro; bio je naše krvi i zemlja bijaše naša. Delomično pomoću mletačke republike, ali također i dobrovoljnim doseljivanjem naroda bežećeg iz turskih krajeva napučila se jugozapadna Istra opet našim pučanstvom. Ma da su naše naseobine dakle mlade, i današnje talijanstvo Pule je tek od jučer; ni Pulu ne veže jaka tradicija s prošlošću već je to grad, što je slučajno nastao na ruševinama stare rimljanske naseobine te postao tečajem stoleća mizernim selom. Poznato jest, da je za vreme napoleonske okupacije (1809) imala Pula posatku od 9 momaka, koji su se više bojali glada nego neprijatelja. Ovo su samo neke slučajne konstatacije, nabacane na brzu ruku u svrhu, da se pobudi interes za našu prošlost kod onih ljudi, koji bi nas na temelju drevnih listina mogli točnije obavestiti o našoj historiji. U Istri imademo dovoljan broj ljudi, koji bi nam mogli poslužiti sa točnijim podacima iz istarske povesti. Skrajno je vreme, da se ove dokaze iznosi na vidjelo, jer bi mogli doskora igrati važnu ulogu. Dok nemamo našeg znanstvenog lista bilo bi zgodno, kad bi se ova pitanja obradilo u obliku podlistka, koji bi u čitavoj zemlji našli zahvalnih čitatelja. Žalibože imade dr. Tuma pravo, kad piše u „Kampfu“, da su se usled jedностранog izveščivanja talijanskih historičara uvrežile u shvatanju etnografskih prilika Istre u znanstvenom svetu neke predrasude, a sada su ove predrasude predbežno službeno mišljenje znanstvenog sveta, pošto su se naši ljudi premalo bavili s našom historijom te nisu izneli nikakvih protudokaza.

† Dr. Pero Žiža. Kako nam brzojav iz Trebinja javlja, preminuo je onde u vojničkoj bolnici dr. Pero Žiža u cvetu svog života, u 30 godina, nakon kratke ali teško bolesti. Pokojnik se je nakon svršetka sveučilišnih nauka te dosegavši doktorsku diplomu, posvetio odvetništvu. U praksu nije mogao stupiti, jer je i njega pozvala vojna dužnost među tolike tisuće ostalih, koji su morali svoju budućnost žrtvovali bezobzirnom ratu. Stupivši kao pučki ustaša u vojništvo, postao je proviantnim časnikom te bio dodeljen posatku u Trebinju (Hrcegovina), gde ga eto mlada zatekla prerana smrt. Uzrok bolesti nije nam poznat. Dr. Pero Žiža oženio se bio nedavno sa kćerkom dra. Lavrenčića, odvjetnika u Postojni. Rodom Istranin, sin pučkog učitelja, morao se je teško boriti, dok je dosegao položaj, koji mu je obećavao bolju budućnost. Živio je mnogo godina u Puli, gde je imao mnogo prijatelja i znanaca, koji iskreno oplakuju njegovu preranu smrt. Njegovim preostalim izrazujuće naše saučešće, a njemu budi lahka hercegovačka hladna zemljica, koja ga sada prima!

Za gladnu decu SHS sakupili su časnici u Puli 120 kruna i predali ih našoj upravi.

Poziv. Pozivljem ovime na dogovor gg. učitelje i učiteljice u Pazin dne 26. rujna na 1. sat posle podne u hrvatsku pučku školu. Radi se o veoma važnim staleškim stvarima. — Učitelj.

Prosveta.

„Dečje Novine“, pedagoškozabavni list za decu pokreće marljivo i vredna kulturna radnica jugoslavenska, gdja. Zorka Sime Larića, Ujvidék, Zrinyi lona 17, Ugarska. List će izlaziti svaki mesec, osim praznika, na 24 strane, biće štampan latinicom i ćirilicom, te će stajati na godinu 15 K. Prvi broj imao je izići 1. septembra. Cim ga primimo, referiraćemo o njemu. Međutim, da će biti list dobar,

jamči nam samo ime izdavateljce, koja je me srpskim delom našeg naroda već pre rata dobro poznata. Izdajala je tada list „Vrač po dječ“. Hrvatskom društvu, osobito ženskom, stavila se u zadnje vreme sa 5—6 članaka u „Zskom Svetu“, punih jugoslavenskog rodoljublja uz to stvarnih, vaspitačnih. Preporučujemo našim roditeljima list najtoplije, osobito gde usled ustave „Mladog Hrvata“ nemaju naša deca dob štiva. Biće velik uspeh za jugoslavensku stvar, da dete već u mladosti bude jednako čitalo o svo braći u Banatu, Backoj, Sremu, Bosni, Krajevu kao i u Dalmaciji, Hrvatskoj, Istri, Kranjskoj, Serskoj i Kuruškoj. Upoznajmo se, pa ćemo s ljubiti!

Dnevne vesti.

Židovska svadba u češkom jeziku. Pred kra vreme vršila se je u Pragu židovska svadba, koje su — za prvi put u Pragu — bili obredi če pa i pevanje je bilo češko. — Židovi vide, da Nemcima počelo ići slabo i da će Česi dobiti sv državu, pa sad i oni okreću Nemcima leđa.

Turska kupuje ladje. Turska ima velike nove, tu nije šale! Bugarska joj mora dati i obalu Marice u Traciji, Rusi joj moradoše odstudeo Kavkaza, a Turska se nada i drugome de pa i Krimu. Na drugoj strani smije se na nju P zija, pa se nada Enver Paša i tamo lovu. Me potamiju, Arabiju i Judeju dobiće ona natrag i Suezkim kanalom, Egiptom i Tripolisom. Ta davno su u Carigradu svečano instalirali poglav Senusa u Tripolisu. Pa da, kad Engleska i A rika priznaju samostalnu Češk državu, zašto o Turska ne prizna samostalnu tripolitansku drža To je barem logično. Tako velika država treb i veliku mornaricu, pa se za nju već sada poč Turska ozbiljno brinuti. Svaki je početak težak, i taj. I prve kupljene ladje, biće malo veće čozotskih trabakula, ali kasnije, ne boje se pob tima, doći će i velike na red. Austrijsko paroh darsko društvo „Premuda“ prodaće im „Arimali sa 6891 reg. tona za 10 milijuna kruna. Tv „Tripković“ opet „Bythinu“ za 3125 reg. tona 7 milijuna kruna. Baš jeftino! Ta saveznici sr

Vojničke i mornaričke vesti.

U službu dolazi: Garnizonsko nadzorstvo: Sa Hirtl; lučko lečničko nadzorstvo na brodu Njeg. Velik stva „Gamma“; lečničko nadzorstvo u vojarni ratne n narice: pomoćni lečnik pučkog ustanka dr. Buzolić.

Mali oglasnik

Kupila bi se ili bi se uzela u najam decimaina tezulja sa utezima. Adresu podignuti kod uprave lista.	Rabljeno pokućstvo kupuje i prodaje tvrtka Filip Barbančić Šifarska ulica.
Mlade svinje daju se za živež (žlto). Adresu daje uprava lista.	Pečatni vosak dobiva se kod tvrdk Papirnice J. KRMPOTIĆ - P

Konsumni magazin ratne mornarice izdavaće pol kg brašna i 30 dg ječmena 10 kruna, i to danas u subotu 21. o. m. broja 2500—5000, a u ponedjeljak 23. utorak 24. o. m. od broja 1—2500.

Konsumni magazin ratne mornarice izdavaće u sredi 25. i u četvrtak 26. o. četvrt kg frankove kave i 1 kg nadome za kavu za K 9 —, i to, od broja 5001 7200 kao i onima, koji imaju pravo na k nju za vreme rata.

„Kreditno i eskomptno društvo“

Pula trg Čustova 45

prima u pohranu novac uz najviši moguć kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini. Uredovni satovi samo od 4 do 5 po podne.

Novo izašle knjige

Humoristične knjižnice. Lav N. Tolstoj: Tri s čim ljudi žive; Arhadij Everčenko: B obraznici i druge humoreske, mogu se u podružnici **Jos. Krmpotić, Pula,** Franja Ferdinanda br. 3